

Inhoudsopgave

- Bewoners pakken zelf overlast aan
- Multifunctionaliteit is de kracht van de wijk
- Geslaagde werkconferentie
- Zorgpartijnes hebben vertrouwen in IJ-Office
- Nieuwe kansen voor plinten
- Marktmeester maakt actuele blauwdruk
- Hugo Sanders wil graag uitleggen hoe IJburg ooit bedoeld was
- Wijkteamchef Verona Hummel
- Namen van contactpersonen, telefoonnummers en e-mailadressen

Nieuwsbrief interactief

Snel naar een onderwerp uit de inhoudsopgave? Klik op het onderwerp en de pagina waar het artikel staat verschijnt automatisch. Weer terug naar de voorkant? Klik dan op de titelregel 'formule ij.....' links onderin elke pagina.

Bij dit nummer

Naarmate er meer over IJburg te vertellen valt, groeit het aantal media met actuele informatie over wat zich op en rond de wijk afspeelt. Wijkbladen, IJburgtv en websites, waaronder die van de Marktmeester.

Met de komst van het IJburgeraad heeft de filosofie van de wijk zonder scheidslijnen een nieuwe inbedding gekregen. Een podium, waar we gezamenlijk de contouren schetsen waar we op dit moment met IJburg staan en waar we met de wijk heen willen.

Het is niet de enige verandering. Op een aantal punten zitten we met elkaar in een overgangssituatie. Zowel politiek bestuurlijk, met een nieuw en groter stadsdeel, als qua thematiek. Organisaties zijn meer geworteld geraakt. Pionieren verschuift in de richting van ontwikkelen, soms doorstarten, realiseren en beheren.

De opgave daarbij is om steeds opnieuw na te denken over hoe zich een dergelijke samenleving met al zijn verschillende levensstijlen ontwikkelt, in deze context en in dit gebied. Onder meer aan de hand van wat daarover gezegd wordt in het IJburgeraad. Waar het kraakt en wringt, maar waar de deelnemers elkaar evengoed weer vinden in een gezamenlijke richting en visie. Daarbij verantwoordelijkheden delend en nemend als 'trekker' of 'ambassadeur' bij ontwikkelingen en activiteiten. Dichter op de huid dan voorheen.

We nemen na 35 afleveringen afscheid van de 'Nieuwsbrief IJburg wijk zonder scheidslijnen'. Ook dat markeert de overgang. U ziet een nieuwe naam met een aangepaste formule waarbij u (nog) meer dan voorheen leest over ideeën, meningen en visies achter de dagelijkse praktijk. Inspirerende bijdragen van mensen die vanuit diverse invalshoeken betrokken zijn bij wat er op IJburg gebeurt en hoe we daarmee verder kunnen.

Ik hoop dat 'formule IJ' net zo goed wordt ontvangen als zijn voorganger.

Stef Spigt
Marktmeester IJburg

Bewoners pakken zelf overlast aan

Zelf vinden ze dat ze er nog niet helemaal zijn, maar anderen prijzen nu al de aanpak van de bewoners van blok 29 bij het beteugelen van de overlast van groepen (hang)jeugd in en rond het blok. Bewonersparticipatie is daarbij het sleutelwoord, vertelt bewoonster Marjo van Baar. Zowel huurders als kopers zijn daarbij actief. “Het was ongelooflijk stimulerend om te merken dat als je zelf aan de slag gaat, dat er dan partijen zijn die met je mee willen denken en in je willen investeren.”

De bewoners zijn begonnen met het inventariseren van de overlast. Sommige problemen zitten besloten in het ontwerp van het gebouw tussen de Maria Austriastraat en de IJburglaan. De gebruikte materialen versterken het geluid en er zijn onderdoorgangen waar de jongeren in de luwte kunnen zitten zonder opgemerkt te worden. Een deel van de rolstoelwoningen bevindt zich in een gebouw dat die bestemming niet heeft. Dat heeft vooral gevolgen voor het gebruik van de liften en voor de situatie bij de entree voor de rolstoelen, die pal naast die van de snackbar zit. Marjo van Baar vindt, dat de Alliantie hierover onvoldoende heeft nagedacht en zich vervolgens slecht laat aanspreken als daar problemen door ontstaan.

Blokdagen

Vervolgens zijn diverse partijen benaderd. Marjo: “de Marktmeester heeft ons een aantal keren op het spoor gezet van mensen die iets voor ons

gedaan hebben. Je moet de mensen aanspreken die iets kunnen beslissen en die bereik je als bewoner bijna nooit vanzelf.”

De architect bedacht een aantal aanpassingen en er kwam een verbeteringsplan voor de tuin dat onlangs is uitgevoerd. Vandalismebestendig en met meer groen, zodat de akoestiek verbetert. Er zijn speelvoorzieningen aangelegd, hinkelbaan en knikkertegels, die geen mogelijkheid bieden om te hangen.

Bovendien is het plan om twee keer per jaar een blokdag te organiseren om de betrokkenheid van de bewoners bij de zorg voor de openbare ruimte te vergroten. De eerste was half mei. In het najaar komt er een bolletjesdag voor de jongere kinderen vanuit het idee dat je wat je zelf aanplant minder snel kapot maakt.

Ambtenaren nog keihard nodig

De bewoners zijn blij dat alle partijen: de projectontwikkelaar vanuit een soort nazorg, de vve en het stadsdeel gelijkelijk financieel in de plannen willen bijdragen. Alleen over de opstelling van Osira zijn ze teleurgesteld.

Marjo van Baar hoopt, nu Zeeburg is opgegaan in het nieuwe stadsdeel Oost, op het behoud van de korte lijnen die tot nu toe zeer waardevol zijn gebleken. “Je hoort geluiden dat de aandacht zich van IJburg gaat verplaatsen naar andere gebieden. IJburg is klaar, is de beleidsvisie. Maar je ziet dat de gemeenschapsvorming nu eigenlijk pas op gang komt. Daarom hebben we de mensen die alle ins en outs kennen, nog keihard nodig. Ook de ambtenaren.”

Situatie verbeterd

Hoewel ze het ziet als een eerste stap, constateert ook Marjo van Baar dat de situatie rond blok 29 is verbeterd. Dat komt niet alleen door de ingrepen van de bewoners, zegt ze er direct bij. “Dat zou niet terecht zijn. Toen het blok werd opgeleverd, waren wij het eind van de wijk. Verderop was alleen blok 35 met het Blauwe Huis. Dat oningevulde is natuurlijk aantrekkelijk voor groepen om hun eigen terrein te claimen. Dat hoort ook een beetje bij die leeftijd en bij jongerencultuur. Nu is er een Cruyffcourt en er zijn andere officiële hangplekken. Het is allemaal wat meer gespreid.”

Marjo van Baar vindt blok 29 een van de mooiste blokken van IJburg: “licht, ruim en open, verkeersvrij en groen. De overlast is tot hanteerbare proporties teruggebracht. Je leeft in de stad en daar heb je voor gekozen.”

Igor Roovers: multifunctionaliteit is de kracht van de wijk

Duurzaamheid en flexibiliteit zijn regelmatig terugkerende begrippen in een gesprek met Igor Roovers over het heden en de toekomst van IJburg. De directeur van het Projectbureau typeert de wijk als “..een prachtig stuk nieuwe stad, dat nog niet af is, zich verdiept en daardoor ieder jaar mooier wordt. Een gebied, dat kan meegroeien met de ontwikkeling en met de behoeften van bewoners, nu en straks. Multifunctionaliteit is de kracht van IJburg.”

Hij is het daarom niet eens met de mening dat er tot nu toe sprake is van een teveel aan planning. “Daarmee kom je op een bekende en ook fundamentele discussie: hoe secuur ga je met de ruimte om. De Nederlandse ruimtelijke ordening wordt juist om z'n zware planning geroemd. Met mensen die dat vertalen als alles ligt vast, ga ik graag in discussie en dan blijkt dat er veel meer kan, dan ze denken.”

Parkeren een tijdelijk vraagstuk
Geldt die flexibiliteit ook bij kinderopvang en parkeren? “Het plannen en organiseren van kinderopvang is een zaak van commerciële partijen. Niet van de overheid. We zijn op IJburg actief het probleem gaan tackelen toen bleek dat de markt soms anders werkt dan we vooraf bedenken. Het is voor mij de vraag, of die hele episode van marktwerking in deze sector wel zo verstandig is geweest.”

De norm en de manier van parkeren zijn niet los te zien van de politieke keuze voor een duurzame en milieuvriendelijke wijk. Dat is ook vooraf zo gecommuniceerd. Roovers erkent, dat die keuze op dit moment schuurt met verwachtingen en wensen van de bewoners. Hij verwacht dat er sprake is van een tijdelijk vraagstuk en dat de huidige parkeernorm zich zal gaan 'settelen'. En zelfs al verdubbel je die norm, of al maak je de straten breed in plaats van smal, de druk blijft. “Het

probleem begint niet daar, maar op de ringweg.”

IJburg 2:

50% zelfbouwers en collectieven

De plannenmakers kijken intussen vooruit naar de tweede fase. Ze trekken daarbij op belangrijke punten lering uit de op IJburg opgedane ervaring. Daarom wordt de bouw van de 9000 woningen en andere voorzieningen op de nieuwe eilanden niet in één gedetailleerd plan vastgelegd, zoals bij IJburg 1, maar stukje voor stukje op papier gezet.

Anders dan bij het Haveneiland zal er bij de ontwikkeling van IJburg 2 niet met grote consortia worden gewerkt. Kleinschalige ontwikkeling met kleinschalige contracten biedt kansen voor een grotere flexibiliteit of zoals Roovers zegt: “nog meer ruimte voor verrassingen”.

Voor een deel moeten die komen uit de creativiteit van de toekomstige bewoners zelf. Maar liefst 50% van het volume op IJburg 2 zal worden ingevuld door zelfbouwers en via collectief opdrachtgeverschap. “Amsterdam heeft, eerst op de oostelijke eilanden, maar vooral op IJburg met zelfbouw een landelijke trend gezet. Het levert interessante stedenbouw en een interessante samenleving op.”

Een laatste les is het inbouwen van de mogelijkheid om de norm voor duurzaamheid in de loop van het ontwikkelingsproces te aanpassen. *lees verder op de volgende pagina*

Ik vind dat er te veel bewoners van IJburg naar de Maxis gaan. Als al die mensen hun boodschappen op IJburg doen, dan betekent dat meer voor de middenstand dan wanneer je hoopt op de tweede fase. Dan maak je een vergissing. We moeten daar heel duidelijk over zijn.

lingstraject bij te stellen. Dat is nodig, wil je op dat punt voorop blijven lopen en niet worden ingehaald door de ontwikkelingen zoals een aantal keren is gebeurd.

“We houden natuurlijk vast aan het goede, zoals de aanpak van natuur en ecologie en het interne waterbeheer. Maar we willen waar dat nodig en mogelijk is ook een nieuwe stap zetten. Met gebruik van de kennis en de keners vanuit de eerste fase. We praten met verenigingen, zelfbouwers, scholen. Helaas is het zo, dat in Nederland heel veel creativiteit juridisch wordt ingeperkt of financieel niet haalbaar is. Leuk bedacht, maar het mag niet of het is onbetaalbaar. Ik vind dat een gevaarlijke ontwikkeling.”

IJburg raakt verankerd aan Amsterdam

Met de komst van het Zeeburger-eiland wordt IJburg vaster verankerd aan Amsterdam en verdwijnt het psychologische effect, waarbij je eerst de stad uitrijdt en vervolgens IJburg weer in.

Daarnaast is er de functionele koppeling. Roovers: “We proberen nieuwe wijken iets extra’s te geven ten opzichte van de stad. IJburgers zullen gebruik gaan maken van een voorziening als het Annie M.G. Schmidt Huis en de jeugd kan altijd terecht op de sportvelden van Zeeburgia om een balletje te trappen. Zodat ze niet als ‘voetbalnomaden in de stad’ op zoek hoeven gaan naar een plekje.

De grote jachthaven op de oostpunt van het eiland geeft Amsterdam een haven direct aan het IJmeer en vormt tegelijk een versterking voor de meer op de buurt gerichte watersportvoorziening op het Haveneiland.”

Ongedeelde stad

Na de vraag of IJburg 2 ook een wijk wordt ‘zonder scheidslijnen’, blijft het even stil. “Die naam stond oor-

Geslaagde werkconferentie IJburg Verbindt

Woongroep Eigenwijs bood eind mei onderdak aan een bijzondere bijeenkomst. Een werkconferentie voor en door IJburgers. Het stadsdeel en de Marktmeester gaven hiermee een concreet vervolg aan de aanbevelingen uit het onderzoek naar de leefervaring van bewoners met een beperking op IJburg.

Vorig jaar heeft DSP-groep dit onderzoek uitgevoerd. Bewoners met een beperking hebben behoefte aan sport- en ontspanningsactiviteiten en willen graag wat vaker iets ondernemen met andere IJburgers. Met andere woorden: meer meedoen en het gevoel krijgen er bij te horen in de wijk.

Bewoners van Eigenwijs, de Veste en Navarea, hun ouders en begeleiders, woningcorporaties, Civic, het stadsdeel, ViiA en andere buurtorganisaties kwamen op 28 mei bij elkaar om door middel van easy daten kennis te maken, maar ook om concrete acties af te spreken, onder leiding van gedreven ambassadeurs.

Algemeen voor bijzonder

Dat is gelukt. Zo hebben professionals uit de wijk samen met ouders en begeleiders van IJburgers met een beperking afspraken gemaakt over deelname aan sportactiviteiten, ontspanning, dansen en het in contact komen met vrijwilligers en andere IJburgers. Waarbij een actieve rol is weggelegd voor onder meer Sportschool Life & Kicking, het Centrum voor de Vrije Tijd en de Vrijwilligerscentrale ViiA. Het principe is: bijzondere groepen doen zoveel mogelijk mee aan de algemene voorzieningen die er zijn in de wijk.

Werkgroepen zullen de komende maanden de wensen tot stand gaan brengen. Ambassadeurs in de wijk zorgen dat de activiteiten geborgd en verankerd worden op IJburg. De organisatoren en aanwezigen denken hiermee een welkom en haalbaar alternatief in gang te kunnen zetten, voor diverse AWBZ-bezuinigingen op onder andere de activerende en ondersteunende begeleiding voor mensen met een verstandelijke beperking.

Meer informatie: [Marktmeester](#) en [Maaike Dautzenberg](#) en [Marieke de Groot](#), DSP-groep.

spronkelijk voor een toekomstbestendige manier van bouwen voor mensen met en zonder een handicap. Later heeft dat begrip vleugels gekregen. Meer pretenties. Vanuit het idee van de maakbare samenleving en op IJburg wordt iedereen gelukkig met elkaar. Je mag daar wat terughoudender in zijn, vind ik.”

Roovers gebruikt voor de tweede fase liever de term ‘ongedeelde stad’. Hij

is er nog niet uit, of bij het te behouden goeds voor de tweede fase ook ‘een Marktmeester’ hoort. “Men kent mijn teleurstelling over het feit dat onze samenleving zo is georganiseerd, dat we die hulpmotor nodig hebben. Maar als het tijdelijk is, kan het een positieve rol vervullen. Dat is zeker gelukt.”

Zorgpartners hebben vertrouwen in IJ-Office

Niet alleen de Marktmeester, ook het IJ-Office probeert te oliën tussen partijen op IJburg. Met een trekkersrol op het terrein van de zorg en een plek meer 'op de tandem' als het gaat om wonen en welzijn.

Naar het lijkt gebeurt dat met succes. Professionals en bewoners weten het IJ-Office steeds beter te vinden. De recente samenwerkingsovereenkomst waarin formeel de continuering van de bestaande praktijk is vastgelegd tussen het SAG, Arkin, Osira groep en Cordaan, getuigt van vertrouwen bij de zorgpartners. ViiA lift in het convenant mee, als niet-zorgpartij.

Samenwerking gecontinueerd

De organisaties geven hiermee een signaal af naar de toekomst, in het jaar waarin de oorspronkelijke gunning aan de diverse partijen afloopt. Marianne van den Bogart, procesmanager van het IJ-Office, kan dus vooruitkijken. "Ik wil absoluut verder met deze opzet. Je zoekt samen naar mogelijkheden en daarmee versterk je elkaar. Volgens mij kun je zo uiteindelijk naast inhoudelijke ook financiële winst behalen." IJburg -zegt ze- heeft het voordeel gehad, dat de plannen zijn ontstaan in de periode voor de grote fusiegolf. "Door fusie loop je het risico dat er alleen maar meer schotten ontstaan binnen een organisatie".

Op tijd signaleren

In de werkwijze van het IJ-office speelt het casuïstiekoverleg een centrale rol. Met een eerste en tweede triage door een vaste bezetting en aanschuivende mensen afhankelijk van de casus. De vernieuwing zit in het moment waarop een casus wordt ingebracht. Er wordt niet meer gewacht tot de situatie in een huishouden of gezin escaleert. "We gaan steeds meer in de richting van de preventie"

Marianne van den Bogart

benadrukt de procesmanager. "Als je op tijd signaleert en de zorg voor de persoon of het gezin goed op elkaar afstemt, dan wordt de kans groter dat je escalatie voorkomt. Nu komt een gezin vaak pas in beeld wanneer er door een kind signalen worden afgegeven. Er kan echter sprake van zijn, dat daar schulden door ziekte of werkeloosheid van de ouders aan ten grondslag liggen of een rol bij spelen.

De casussen die worden ingebracht zijn zeer divers van aard. Het gaat

over eenzaamheid, het niet kunnen vinden van de juiste weg naar zorg- en welzijnsproducten, over bezorgdheid om de kinderen, tot aan psychiatrische en verstandelijke beperkingen

die tot problemen leiden.

Inbreng is er vanuit de gehele eerstelijns. Werksoorten met een relatief 'veilig' karakter om een contact tot stand te brengen.

"Het is een feit dat de vraag hoe het met je gaat minder angst oproept, wanneer de huisarts of een huishoudelijk medewerker die stelt, dan wanneer het gebeurt door bv iemand van bureau Jeugdzorg."

Benutten van elkaars kracht

Daarnaast is er een regelmatig afstemmingscontact met de coördinator risicogezinnen en het meldpunt zorg- en overlast, collega's vanuit het stadsdeel. Ook met andere partners wordt nauw samengewerkt (OKC, Bureau Jeugdzorg, paramedici, verloskundigen etc.) en waar nodig is er contact met de politie en de interne begeleiders op scholen.

Marianne van den Bogart: "De grote vooruitgang en meerwaarde vind ik het afstemmen en benutten van elkaars kracht. En

het benoemen van een casemanager per casus" Dat wordt ook zo ervaren door partijen die eerste instantie nog wat argwaan hadden. Een pragmatische invulling en een benadering om elkaar waar mogelijk te versterken heeft dat gevoel weggenomen. Ze noemt als voorbeeld het stadsdeel, probleemhouder voor de aanpak van risico- en multiprobleemgezinnen, waar vooraf enige vrees bestond dat het IJ-Office op dat punt eigen plannen zou gaan ontwikkelen. "Men heeft inmiddels ervaren dat het anders ligt".

lees verder op de volgende pagina

Waar liggen de grenzen?

Op de agenda voor de komende tijd staan twee belangrijke punten. Het monitoren van de werkwijze en de resultaten. Niet eenvoudig, omdat elke organisatie gebruik maakt van een eigen registratie- en automatiseringssysteem. Bovendien speelt de vraag welke informatie je kunt en mag uitwisselen, gezien de privacy van de cliënten. Een forse uitdaging ligt er ook op het vlak van de communicatie in de richting van de individuele hulpverlener. Het IJ-Office moet bekender worden. Maar dat niet alleen. “Waar we nog heel veel over moeten filosoferen zijn de grenzen van bemoeizorg en ondersteuning. Als je iets signaleert, wanneer en wat ga je dan daarvan delen, en met wie. Dat is moeilijk als iedereen gewend is om naar een situatie te kijken vanuit de eigen discipline en dat heel lang met alle kunde ook daar heeft weten te houden. Bovendien is het een vraagstuk, waar ingewikkelde ethische en wettelijke kanten aan zitten.”

Nieuwe kans voor plinten

Tijdens het IJburgberaad hebben alle betrokkenen bij het bedrijfsonroerendgoed afgesproken te gaan overleggen over de leegstand in met name de plinten. Om vandaaruit bijvoorbeeld oplossingen te kunnen bieden voor het gebrek aan ruimte voor voorzieningen en functies op sociaal maatschappelijk terrein.

Wout Kranen van Ymere is aangewezen als trekker. In de loop van mei zijn de partijen voor een verkennend overleg bij elkaar geweest. Deze maand staat een vervolgbijeenkomst op het programma, met onder andere corporaties en stadsdeel. “We moeten een antwoord vinden op de vraag: hoe gaan we ermee om, anders dan het te benaderen als vierkante lege meters” zegt Kranen “Tot nu toe hebben de ontwikkelaars een belangrijke rol gespeeld. Mensen wiens vak het is om meters te verhuren met een maximaal rendement. De beheerders hebben zich nog niet zo geroerd in deze discussie. Daar wordt het nu tijd voor. We hebben daar een verantwoordelijkheid in, want het is onze wijk. We moeten daarbij wat meer gaan kijken naar de maatschappelijke kant. Naar wat het voor de woonomgeving betekent als er ruim 20.000 m2 in die plinten niet is ingevuld. Ik ga over het gebied, het beheer en de leefbaarheid. Ik heb dus een ander belang dan alleen maar sec de winstgevendheid. Zeker als het gaat om tijdelijke oplossingen. Voor mij is alles beter dan leegstand en anti-kraak.”

Marktmeester maakt actuele blauwdruk

De wens van het IJburgberaad is om al na een half jaar resultaten van de samenwerking te kunnen benoemen en successen te kunnen vieren met elkaar. Daartoe is op het eind van de bijeenkomst in februari een eerste agenda geformuleerd met als onderwerpen: Bedrijvigheid en bedrijfsruimte/ parkeren/ een inventarisatie van ‘laaghangend fruit’ / (sociale) veiligheid/ wijkopbouw en verenigingsleven/ communicatie. In een werkdocument bestemd voor het bestuur van het IJburgberaad heeft de Marktmeester onder meer een inventarisatie opgenomen van de stappen die op de onderdelen van de eerste voorlopige agenda zijn ondernomen door de diverse partijen en van de resultaten tot nu toe. [Bekijk de actuele stand van zaken.](#) (pdf)

Hugo Sanders wil graag uitleggen hoe IJburg ooit bedoeld was

Hugo Sanders maakt zich soms zorgen over IJburg. Niet dat het slecht gaat met de wijk, integendeel. Wat de directeur van het consortium Waterstad mist, is historisch besef. Het ontbreekt aan kennis over hoe zaken bedoeld waren op IJburg. Dat achterliggende verhaal moet worden gecommuniceerd, vindt hij. Pas dan kan met succes de discussie worden gevoerd over de vraag of en hoe het anders moet.

Ruim 30 jaar houdt Hugo Sanders zich bezig met het ontwikkelen van projecten in de bouw. Gedurende bijna de helft van die periode heeft hij gewerkt aan de realisatie van IJburg. Dan kijk je toch met wat andere ogen naar wat er na verloop van tijd gebeurt. “Er is vanaf het begin nagedacht over de manier van bewonen en de beleving daarvan. Zonder bewoners, maar wel op basis van de ervaring van 100 jaar volkshuisvesting. En opeens, nadat er lange tijd meer bouwvakkers dan bewoners hebben rondgelopen, is er de sprong naar 15.000 inwoners. IJburg is ook de wijk van die mensen geworden. Ik vind dat het een beetje op ons bord ligt om nog eens uit te leggen, hoe het ooit bedoeld was. Dan weet je waar je woont. Daarna kun je het hebben over wat er goed of fout is. Wat je er uiteindelijk mee doet, is de keuze van de bewoners zelf.”

Serius praten

Tot nu toe mist Sanders die fundamentele discussie. Daarom ventileert hij zijn mening de laatste tijd wat nadrukkelijker. “Ik zeg niet welke kant het op moet, maar ik vind dat men wel wat meer met elkaar in gesprek mag gaan over die bedoelingen en of je ze moet veranderen. Want anders gaat het gewoon niet goed.”

De voorbeelden liggen bijna letterlijk bij Sanders op de stoep. “Als ik over de IJburglaan loop, hoor ik dat de eerste winkeliers het loodje leggen, omdat de klant zijn auto niet kwijt kan. Dat is zo’n misverstand. Die plinten zijn bedacht om met bedrijfes levendigheid in het straatbeeld te brengen, maar niet voor detailhandel of winkels. De woonomgeving is er helemaal niet op ingericht én niet op

Hugo Sanders: “Als water alleen blauw ligt te zijn, leeft het niet.”

ontworpen. Wie ongebreideld roept dat daar parkeerplaatsen hadden moeten zijn, heeft niet begrepen dat die functies op die plek niet bedacht waren.

Zo hoeft het echter niet te blijven. Als je toch vindt, dat die winkels daar thuishoren, ga daar dan serieus over praten. Willen we aanvullende voorzieningen treffen, zoals parkeerplaatsen. En kan dat nog..of niet. Dat gebeurt niet.

Koper heeft belang bij goed imago

IJburg is in veel opzichten uniek. Zo ook op het punt van de verhouding koop/huur. Die is omgekeerd aan de rest van de stad. Sanders kent ‘zijn’ kopers. Ze kiezen heel bewust voor de woonkwaliteiten van de buurt en de woning. Huurders hebben dat, alleen al door het keuze- en selectieproces, veel minder. Kopers hebben ook meer belang bij een goede communicatie en een goed imago van de wijk. Wil je die plus er duidelijk bovenop zetten, dan mag je daar vanuit eigen initiatief best wat aan doen en niet alleen maar

lees verder op de volgende pagina

Het komt goed met de differentiatie

Hugo Sanders bestrijdt, dat de woningdifferentiatie op IJburg een eindbeeld is, of een trend die je zonder meer kunt doortrekken naar de situatie bij 20.000 inwoners.

“Dat zou zo zijn, wanneer we de duurdere koopwoningen die we als afronding van de eerste fase nog moeten gaan bouwen, omzetten in sociale huurwoningen en in goedkope grote gezinswoningen. Dat zijn we als consortia beslist niet van plan. Die duurdere woningen zullen er dus komen voor de doelgroep waar ze oorspronkelijk voor waren bedoeld. Tel dat op bij de cijfers van nu, dan ziet de wijk er gewoon weer uit zoals deze qua bevolkingssamenstelling was bedacht.

Dit kwam tijdens het IJburg beraad niet goed naar voren en dat vond ik een enorm gemis. Jeroen Slot van O+S, was dat achteraf met mij eens.”

roepen dat de gemeente het dient te onderhouden.

Hugo Sanders wijst op de kaart van IJburg. “Dit is bij uitstek een wijk met een nautisch karakter, Veel water, boten. Als dat water alleen maar blauw ligt te zijn, dan leeft dat niet. Dus ik zou als watersportvereniging mijn doelen wat ruimer stellen dan alleen het beheren van de 100 ligplaatsen in die haven. Want er liggen minstens zoveel bootjes aan andere steigertjes en die mensen hebben ook belang bij het bevaarbaar houden van al dat water. Dat heeft met de belevingswaarde van de wijk te maken. Ik weet wel dat het van mij makkelijk is gezegd, maar ik verwacht bewonersinitiatief om dat tot bloei te brengen. Wanneer ik de watersportvereniging die vraag stel dan zijn ze er in theorie voor heel de wijk, alleen hebben ze daar nog wat discussie over.”

Corporaties niet meer beeldbepalend

Nu zijn kopers doorgaans individualisten die hun stem niet -gezamenlijk- laten horen. Een van de weinige vormen van organisatie zijn VVE's, constateert Sanders. En die zijn er niet om de mening van de bewoner breed te vertolken. “Als ik op zoiets als een IJburgeraad aan tafel zit, dan is er een grote groep bewoners, die ik daar niet hoor. De gemeente kijkt van oudsher automatisch richting corporaties, maar dat zijn niet meer de beeldbepalende organisaties op IJburg. Dat is ook voor de gemeente Amsterdam wennen, want het is een trendbreuk in de wijkontwikkeling.”

Enthousiasme is er wel

Een oplossing zou kunnen komen van een wijkomspannende kopersvereniging IJburg die als klankbord en aanspreekpunt kan dienen. “Ik mis nu de balans. Juist onder die 70% vind je veel mensen die enthousiast zijn over

het wonen en leven op IJburg. Dat hoor ik op dit moment te weinig op de plekken waar het beeld van IJburg ontstaat. Het gaat altijd over een betrekkelijk kleine probleemgroep. Dat is een enorme belevingsfout in mijn optiek.”

Gelukkig zijn er ook positieve signalen. Hugo Sanders wijst op de belangstelling voor de in januari georganiseerde ideeënprijsvraag. Daaruit zijn heel veel leuke suggesties gekomen. Het is hem opgevallen, dat bijna al die ideeën afkomstig zijn uit de groep van huurders met een kleinere beurs. Zij zijn op zoek naar activiteiten, waarvoor op IJburg op dit moment eigenlijk geen faciliteiten zijn.

Help buurtverenigingen op weg
Ook deze mensen zouden zich eigenlijk wat meer moeten organiseren. Op de manier zoals je in de oude stadswijken buurtverenigingen hebt. “De rommelmarkt op Koninginnedag komt er alleen als er een buurt- of speeltuinvereniging is die het initiatief neemt. Vaak is zo'n club ook de gesprekspartner voor de overheid.”

Als er onvoldoende mensen geëquipeerd zijn om zich te organiseren, dan kun je dat misschien wat faciliteren, denkt Sanders. “Je hoeft niet meteen aan geld te denken. Geef mensen een plek waar ze met elkaar kunnen

lees verder op de volgende pagina

Een onbekend fenomeen

“Wat zijn margestroken? Dat is nou zo'n voorbeeld van een vraag, waar iedere IJburger het antwoord op zou moeten weten. Maar voor de meeste mensen is het een onbekend begrip.

In onze steden heb je bijna overal voortuintjes. Meestal zien ze er niet uit. Stedenbouwers spreken over 'groene schimmel' rond de bouwblokken. Dus hebben we voor IJburg bedacht: we maken rond het blok een strook van 1,20 breed. Die is eigendom van de bewoners en dat heet de margestrook. Een overgang tussen gevel en openbaar gebied net als bij de grachtenpanden in de binnenstad.

De bewoner kan die strook inrichten zoals hij wil. Met een trapje, een bank of een kunstwerk. Het is een echte beeldkwaliteit van IJburg. Dat moeten we de mensen opnieuw vertellen. Het is niet een stukje straat voor de deur, nee het is úw stukje straat. Doe daar iets leuks mee.

Zolang ze maar niet de stenen uit de grond halen om een geveltuintje te maken. Dat mag dus niet. De stadsdeelambtenaar die hier komt met de boodschap: Ja leuk, voortuintjes, heeft niet begrepen aan welke regels hij zich intern dient te houden. Dat is blijkbaar niet goed uitgelegd bij de overdracht van projectbureau naar stadsdeel. Ik heb gezegd: ik ga bezwaar indienen als je het in je hoofd haalt.”

overleggen, koekje en kop koffie erbij, en laat het dan gewoon zelf gebeuren. Help ze alleen met het verbreden van het draagvlak waarna ze in staat zijn om die stap te maken.”

IJburg is favoriet

De consortia zijn bijna klaar op IJburg. Er resten nog 1200 woningen in het duurdere segment en dan zit de klus er, ook voor Hugo Sanders op. Hij schat dat het werk nog maximaal 3 jaar gaat duren.

IJburg zal altijd zijn favoriete project blijven. En niet Lunetten, Saendelft in Zaanstad of Floriande. “Die locaties hadden voornamelijk een Vinex karakter, grote woonwijken waar eigenlijk alleen maar gewoond wordt. IJburg heeft als stadswijk veel meer potentie en kwaliteit. Je kunt hier meer van je ambities in kwijt en dat maakt IJburg veel uitdagender dan die andere wijken.”

Verona Hummel typeert zichzelf als een emotioneel leidinggevende die daarbij ook directief kan zijn als het moet. “Een team vormen is een uitdaging waar ik enorm veel plezier in heb. Extern is het mijn taak om het team goed te positioneren, maar ook om zelf daarin een rol te nemen. Wat niet betekent, dat ik met alle ketenpartners persoonlijk contact heb. Het zwaartepunt ligt voor mij bij het ontwikkelen. Ik ben een bouwer.”

Het wijkteam IJburg is nog niet op sterkte. Van een bezetting van rond de dertig agenten nu groeit het in de komende jaren naar maximaal 49 fte.

Derde buurtregisseur voor IJburg

Wijkteamchef Verona Hummel: repressie verbinden met preventie

Politie was er natuurlijk al, maar sinds 1 januari heeft IJburg een eigen wijkteam met een bureau op de IJburglaan. Verona Hummel is er de eerste wijkteamchef. Het valt haar op, dat over de wijk heel uiteenlopende beelden bestaan. Wanneer Verona kijkt naar aan het politiewerk gerelateerde zaken, dan wordt IJburg negatiever beleefd en neergezet dan uit de nuchtere cijfers blijkt. Vandaar dat ze af en toe denkt: “jongens, waar praten we over.”

Naïef beeld van Amsterdam

Verona Hummel heeft op tal van plekken in de stad als politievrouw haar werk gedaan. “IJburg is Amsterdam” zegt ze “met alles wat daarbij hoort. Bevolkingssamenstelling, opleiding, inkomen, normen en waarden. Sommige mensen hebben dat niet verwacht. Zij wilden weg uit de stad, maar merken dat ze er nog gewoon inzitten. Anderen kwamen van buiten hiernaartoe met een naïef beeld van hoe Amsterdam eruit ziet.”

Het leidt tot een grotere angst dan nodig is, vindt de wijkteamchef. En tot een onterechte stigmatisering. “Politie staat voor veiligheid en ook

mijn insteek is overlast. Dan gaat het op IJburg al heel snel over hangjongeren en probleemgezinnen. Terwijl bijvoorbeeld inbraak auto bij ons een veel gesignaleerd misdrijf is. Dan is je focus helemaal niet op wat anderen als het probleem van IJburg zien.”

Diefstal auto een zorgenkindje

De prioriteiten in het politiewerk zijn voor een belangrijk deel op korpsniveau, dus regionaal, bepaald. Dan gaat het om de ‘high impact delicten’: overvallen, straatroven, woninginbraken en geweldsdelicten. Op die ter-

lees verder op de volgende pagina

reinen scoort IJburg laag. (zie kader) Alleen bij de woninginbraken gaat de lijn wat omhoog.

De aandacht van de politie op IJburg gaat ook uit naar 'Jeugd en externe tevredenheid' een districtsprioriteit die heel nauw aansluit bij de wijkproblematiek. Diefstallen uit auto's behoren eveneens tot de lokale prioriteiten. Verona noemt het een zorgenkindje. Parkeergarages vallen buiten het openbare gebied en zijn dus ook geen surveillanceterrein voor de politie. Daarom is er contact nodig met eigenaren, corporaties en vve's. Bij uitstek een taak voor de buurtregisseur. Nu zijn dat nog twee politiemensen, maar dit jaar komt daar een derde bij. "We hebben plannen om samen met stadsdeel, verhuurders en vve's een informatieavond houden, waarmee we de aandacht voor goede beveiliging en de alertheid onder de bewoners willen vergroten. Het 'kennen en gekend worden' is daarbij voor ons nog een extra argument voor een dergelijke bijeenkomst."

Divers in beleving, een in samenwerking

Wat Verona Hummel tijdens haar inwerkmaanden is opgevallen, zijn de vele organisaties op IJburg en meer nog het feit dat ze zo actief zijn. "Dat is goed, maar dat vereist overeenstemming en samenwerking. Alleen al vanwege de massaliteit waarmee we op dat probleem van overlast duiken." Daarom hanteert ze het motto: Diversiteit in beleving, eenheid in samenwerking.

Daar valt nog het nodige aan te verbeteren. "Rond de zorg zie je toch wel dat men wat langs elkaar heen werkt. Ondanks dat de intenties anders zijn. Kijk naar de filosofie van de wijk zonder scheidslijnen. Er gaat bij mij een signaal af, als een kind van twaalf vertelt dat jij een van velen bent en wie de anderen zijn. Dat kind weet beter wie er allemaal over de vloer komen, dan wij als politie. Zoiets moet je zien te voorkomen."

Ze verwacht als politievrouw veel van de veiligheidsarrangementen die in de afgelopen tijd zijn afgesloten. Al vallen ook daar nog wel wat touwtjes aan elkaar te knopen. Zodat een repressieve benadering van overlast hand in hand kan gaan met de preventieve 'voorkant' van de zorg via casemanagement en begeleiding. Daar ligt een taak voor het stadsdeel. Die rol bij de regie van de arrangementen pakken ze ook. "Ze laten dat absoluut niet na, alleen heeft het wel even tijd nodig."

Wanneer gaat er laatje open

In oude wijken kennen politiemensen al hun 'pandjes en klantjes'. Verona Hummel is nog niet zo ver, als het om IJburg gaat. "Dat is in deze fase het spannende. Wanneer gaat er weer een laatje open en kom je erachter dat zich achter die voordeur meer heeft afgespeeld dan we eigenlijk in de gaten hadden." Het eerste aanspreekpunt voor de wijkteamchef is in dat geval de veiligheidscoördinator van het stadsdeel. "Bij hen -we hebben er drie- bespeur ik dezelfde gretigheid om IJburg in de vingers te krijgen als bij mij en mijn team. Dat zorgt ervoor dat de contacten intensief zijn en dat we heel goed samen optrekken."

Kwantitatieve resultaten*

Wijkteam IJburg

Januari t/m april 2010

Diefstal inbraak/woning	19
Straatroof	1
Geweld	16
Diefstal uit motorvoertuigen	68
Inbraak bedrijven/instellingen	16
Overlast jeugd	17
Overlast burengerucht	43
Overlast overig	6

* meerdere meldingen kunnen betrekking hebben op hetzelfde incident

Contactpersonen

Marktmeester IJburg, Stef Spigt

stef.spigt@marktmeester-ijburg.nl . Telefoon: 06 21 59 61 89

Dienstverlening en Zorg IJburg; IJ-office, Marianne van den Bogart

mvandenbogart@osiragroep.nl . Telefoon: 020 495 22 43

Stichting ViiA, Nynke Ypenga

n.ypenga@viia.nl . Telefoon: 020 495 22 50 of 06 46 39 84 18

Klantenadviseurs stichting ViiA

klantadviseur@viia.nl . Telefoon: 020 495 22 55

Projectbureau IJburg, Lia de Lange

l.delange@dro.amsterdam.nl . Telefoon: 020 552 95 54

Buurtregisseur politie, Simon Gelens

simon.gelens@amsterdam.politie.nl . Telefoon: 0900 - 8844

Stichting Amsterdamse Gezondheidscentra, Stella Zonneveld

szonneveld@sag-amsterdam.nl . Telefoon: 020 495 22 54